

STRUKURÁLIS CSALÁDTERÁPIA A GYAKORLTABAN II. RÉSZ

Ha egy családon belül probléma adódik, egy családtagnak problémái adódnak, jó segítség lehet a családterápia. A családterápia olyan terápiás megközelítés, ami a családot rendszerként tekinti és a kezelés tárgyának nem a tünethordozó egyént, hanem a családot nevezi meg. Alapfeltevése, hogy a család pszichológiai egység, ezért a családterapeuták a tünetet nem csak az érintett családtag szempontjából vizsgálják, hanem úgy értékelik, hogy azok egyben a család működésének zavaraira utalnak.

A családterápia történetéről röviden

Az USA-ban alkalmazták először az 1940-50-es években. Pszichiáterek próbálkoztak családot együttesen kezelni abból a tapasztalatból kiindulva, hogy súlyos pszichiátriai betegségben szenvedő felnőttek (sch.) egyéni kezelése nem hozta meg a várt eredményt. Gyermekpszichiáterek is észlelték, hogy ha a családban egy gyermek meggyógyul, akkor egy másik családtag betegszik meg, valamint, hogy a betegek jelentős javulást mutattak tüneteikben az osztályon, de mihelyt hazakerültek, ismét rosszabbodott az állapotuk. 1960-70-es években számos családterápiás iskola született, az 1980-as években már inkább az integráció törekvése jellemezte. Bár a számos családterápiás iskola más-más teóriát választott kezelésük alapjának, egy közös nevezőt azonban minden iskolánál megtalálunk: a családot pszichológiai egységnek tekintik, amelyben a családtagok kölcsönösen hatnak egymásra és amely nyitott a szociokulturális környezet felé. Ez a közös szemlélet megegyezik a fent említett nyitott rendszer paradigmával. Tágabb értelemben minden családterápiás szemlélet rendszerszemléletinek tekinthető, mégis vannak olyanok pl. a strukturális családterápia is, amelyek nem tartják szükségesnek az egyéni pszichológiai tényezők ismeretét. Nem úgy, a pszichoanalitikus tárgyakapcsolati és a kontextuális családterápia.

Salvador Minuchin az alapítója a strukturális családterápiás iskolának.

Mivel az egészséges és a patológiás család nem különböztethető meg a problémák hiánya vagy megléte alapján, a terapeutának szüksége van egy olyan elméletre, melynek segítségével a család működése megragadható és jelenségei értelmezhetők. Ennek az elméletnek, amely a családot meghatározott szociális környezetben működő rendszernek tekinti, három főbb összetevője van.

A) A család átalakulásban lévő, nyitott szociokulturális rendszerre jellemző struktúrával rendelkezik.

B) A család különböző fejlődési szakaszokon megy keresztül, ami ismétlődő átstrukturálódást követel.

C) A család alkalmazkodik a változó környezeti feltételekhez, hogy folyamatosságát fenntartsa és biztosítsa tagjai pszichoszociális fejlődését.

(Folytatjuk.)

Kozékiné Hammer Zsuzsanna

pszichológus